

شماره گزارش: ۱۸۰

شماره ردیف: ۲۵

دوره یازدهم - سال چهارم

تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۱

گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

در خصوص:

بررسی نحوه سیاست‌گذاری دستگاه‌های متولی در حوزه مدیریت بازار کالاهای استراتژیک گندم و برنج در کشور

تبصره (۱) ماده (۱۰۷) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

معاونت نظارت

بسمه تعالی

هیئت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

با احترام، مستند به تبصره (۱) ماده (۱۰۷) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به پیوست گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد " بررسی نحوه سیاست‌گذاری دستگاه‌های متولی در حوزه مدیریت بازار کالاهای استراتژیک گندم و برنج در کشور" جهت قرائت در صحن علنی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.

محمدجواد عسکری

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد

" بررسی نحوه سیاست گذاری دستگاه های متولی در حوزه مدیری بازار کالاهای استراتژیک گندم و برنج در کشور "

مقدمه:

بررسی سیاست های دولت در زمینه مدیریت بازار محصولات کشاورزی در طی چند سال اخیر نشان می دهد که سیاست های غیر موثر و بعضاً متناقضی در خصوص این محصولات اتخاذ گردیده است. در همین راستا، شواهد موجود در بازار چند ماه اخیر کالاهای استراتژیکی همانند گندم و برنج که از جمله اصلی ترین مواد غذایی در سفره شهروندان ایرانی شناخته می شوند مؤید آن است که سیاست های مدیریت بازار در مورد این محصولات عمدتاً مبنی بر پایین نگه داشتن مصنوعی قیمت ها و در مقابل تأمین نیاز مصرف کنندگان از مسیر واردات بدون برنامه ریزی بوده است. تصمیماتی که از یک سو خسارات های فراوانی به بخش تولید و حاصل دسترنج کشاورزان وارد نموده و از سوی دیگر با بستر سازی برای نقش آفرینی دلالان و واسطه ها مردم را با افزایش غیر منطقی قیمت ها به ویژه در زمینه برنج مصرفی مواجه ساخته است.

از این رو با عنایت به اهمیت وافر دو کالای استراتژیک گندم و برنج در زنجیره غذایی کشور و چالش های اخیر به وجود آمده در زنجیره بازار این محصولات، کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی بر آن شده تا طی برگزاری جلساتی به بررسی ابعاد و کم و کیف سیاست گذاری دستگاه های متولی در این حیطه بپردازد که نتایج آن اینک در قالب گزارش نظارتی با عنوان " بررسی نحوه سیاست گذاری دستگاه های متولی در حوزه مدیریت بازار کالاهای استراتژیک گندم و برنج در کشور " به استناد تبصره (۱) ماده (۱۰۷) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به حضور مردم شریف ایران و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تقدیم می گردد.

❖ بخش نخست: آخرین وضعیت زنجیره تأمین، تولید و مصرف گندم و برنج در کشور

الف: گندم

مطابق با گزارش های اخذ شده

- در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ سطح برداشت گندم برابر ۵ میلیون و ۲۴۵ هزار هکتار بوده است که ۱ میلیون و ۹۱۴ هزار هکتار آن (یعنی معادل تقریبی ۳۶ درصد)، سهم کشت آبی و باقی سهم کشت دیم بوده است. در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ سطح برداشت گندم برابر ۵ میلیون و ۸۷۶ هزار هکتار بوده که ۱ میلیون و ۸۹۹ هزار هکتار آن (معادل ۳۲ درصد) متعلق به کشت آبی و ۳ میلیون و ۹۷۷ هزار هکتار آن سهم کشت دیم بوده است. لازم به ذکر

است در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ سطح برداشت گندم دیم و آبی با ۱/۳ درصد افزایش به ۵ میلیون و ۹۵۸ هزار هکتار افزایش یافته است.

- قیمت خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به ازای هر کیلوگرم ۵۰۰۰ تومان و در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ با افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی نسبت به سال پیش با نرخ ۱۱۵۰۰ تومان تعیین گردیده است. قیمت خرید تضمینی گندم برای سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مبلغ ۱۵۰۰۰ تومان تعیین و اعلام گردیده است.
- مجموع تولید گندم در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، ۹ میلیون و ۶۸ هزار تن بوده که از این میزان ۶ میلیون و ۹۰۷ هزار تن سهم گندم آبی و ۲ میلیون و ۱۶۱ هزار تن سهم گندم دیم بوده است. همچنین مجموع تولید گندم در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰، با ۲۷ درصد افزایش تولید نسبت به سال پیش به ۱۱ میلیون و ۵۱۹ هزار تن رسیده که ۷ میلیون و ۷۰۷ هزار تن سهم گندم تولید آبی و ۳ میلیون و ۸۱۲ هزار تن سهم گندم تولید دیم بوده است. برای سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ مجموع تولید گندم کشور به طور تقریبی ۱۲ میلیون و ۴۷۰ هزار تن پیش بینی و اعلام گردیده است.
- میزان واردات گندم در سال زراعی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ حدود ۷ میلیون و ۷۵ هزار تن بوده است که با افزایش میزان ۲۷ درصدی میزان تولید گندم داخلی در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ نسبت به سال پیش از آن، میزان واردات در این سال به ۴ میلیون و ۴۵۶ هزار تن کاهش یافته است. میزان واردات گندم از ابتدای سال جاری تاکنون ۱ میلیون و ۵۵۸ هزار تن می باشد.
- کل خرید تضمینی گندم در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، ۴ میلیون ۶۸۵ هزار تن (معادل ۵۱/۷ درصد تولید آن سال) و در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ برابر ۷ میلیون و ۲۹۹ هزار تن (یعنی معادل ۶۲/۸ درصد تولید آن سال) بوده است. پیش بینی می شود در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ میزان خرید تضمینی به بیش از ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن (معادل ۶۸/۲ درصد تولید) برسد. خاطرنشان می سازد میزان خرید تضمینی گندم در سال جاری تا تاریخ یکم مردادماه، ۷ میلیون و ۴۳۷ هزار تن بوده است که نسبت به بازه زمانی مشابه در سال ۱۴۰۱، ۲۸ درصد و سال ۱۴۰۰، ۸۱ درصد افزایش داشته است.
- در نهایت با توجه به آن که میزان تقریبی نیاز سالانه کشور به گندم حدود ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن برآورد می گردد و علی رغم آن که بررسی آمار میزان تولید داخلی گندم در طی ادوار مختلف (به ویژه طی سال های ۹۳ تا ۹۸) حاکی از پتانسیل بالای کشور در تقویت خود کفایی در تولید این محصول استراتژیک می باشد^۱ به علت عدم

^۱ میزان تولید در سال زراعی ۹۴-۹۳ برابر ۱۱۵۲۲ هزارتن، در سال ۹۵-۹۴ برابر ۱۴۵۹۲ هزارتن، در سال ۹۶-۹۵ برابر ۱۲۴۰۰ هزارتن، سال ۹۷-۹۶ برابر ۱۲۳۰۰ هزارتن، در سال ۹۸-۹۷ برابر ۱۲۷۱۵ هزارتن و در سال ۹۹-۹۸ برابر ۱۲۵۴۰ هزارتن بوده است.

اتخاذ سیاست های کارآمد توسط دستگاه های متولی، کماکان برای تأمین بخشی از گندم مورد نیاز خود وابسته به منابع خارجی می باشیم.

ب: برنج

مطابق با گزارش های اخذ شده:

- به رغم اینکه میانگین درازمدت تولید برنج سفید در ایران سالانه یک میلیون و نهصد هزار تن بوده است، میزان تولید برنج سفید در سال ۱۴۰۰ برابر ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و در سال ۱۴۰۱ برابر ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده و میزان تولید این کالای اساسی در سال ۱۴۰۲ براساس برنامه الگوی کشت و برنامه طرح برنج حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن برآورد گردیده است.
- براساس داده های آماری مرکز آمار کشور، مصرف سرانه برنج در ایران ۳۵ کیلوگرم برای هر فرد در سال می باشد که با احتساب کل جمعیت کشور برنج مصرفی کشور حداکثر ۳ میلیون تن در سال برآورد می گردد.
- میزان واردات برنج در سال ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب برابر ۱ میلیون و ۴۳ هزار تن، ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن و ۱ میلیون و ۷۷۰ هزار تن اعلام گردیده است.
- در سال ۱۳۹۹ میانگین قیمت برنج وارداتی به ازای هر کیلوگرم ۱۷ هزار و ۴۰۰ تومان، میانگین قیمت هر کیلوگرم برنج کیفی تولید داخل، ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان و هر کیلوگرم برنج پرمحصول تولید داخل، ۱۵ هزار و ۵۰۰ تومان بوده و در سال ۱۴۰۰ میانگین این سه قلم کالا به ترتیب برابر ۲۱ هزار و ۳۰۰ تومان، ۴۴ هزار تومان و ۳۲ هزار تومان بوده است. در سال ۱۴۰۱ قیمت برنج وارداتی با ۸۲ درصد افزایش نسبت به سال پیش به ۳۸ هزار و ۹۰۰ تومان، قیمت برنج کیفی تولید داخل با ۹۵ درصد افزایش نسبت به سال پیش از آن به ۸۶ هزار تومان و قیمت برنج پرمحصول با ۵۰ درصد افزایش به ۴۸ هزار تومان رسیده است.
- با عنایت به آنچه شرح داده شد، بدون در نظر گرفتن ذخایر انتقالی برنج از سال ۱۴۰۰ به سال ۱۴۰۱، کل برنج تدارک دیده شده در سال ۱۴۰۱ برابر ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تن می گردد و بنابراین با توجه به آمار مصرف و تولید سالانه کشور، حدود یک میلیون تن برنج در پایان این سال در بازارهای مصرف و مبادی تولید بیش از تقاضا و مازاد بر نیاز مصرفی بوده است.

❖ بخش دوم: نتایج ارزیابی های کمیسیون

۱- به استناد جزء (۱) بند (الف) ماده (۱) قانون اصلاح قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، مصوب ۱۳۹۹/۰۹/۱۲، به منظور نیل به خودکفایی در محصولات اساسی کشاورزی موضوع این قانون، شورای قیمت گذاری و اتخاذ سیاست های حمایتی محصولات کشاورزی مکلف گردیده است قیمت تضمینی این محصولات را با در نظر گرفتن معیارهای ۴گانه ۱- هزینه واقعی تولید و سود متعارف ۲- حفظ رابطه مبادله داخل و خارج از کشور ۳- آخرین نرخ تورم اعلامی مرکز آمار ایران و ۴- هزینه تمام شده محصول مشابه وارداتی شامل هزینه خرید در مبداء، هزینه های حمل و نقل، تعرفه های وارداتی، هزینه های حمل و نقل داخلی کشور و سایر هزینه های مترتب بر واردات محصولات مشابه تعیین نماید. براین اساس، مطابق با بررسی های تخصصی صورت گرفته در کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست، هزینه تمام شده تولید یک کیلوگرم گندم در کشور ۱۶ هزار و ۸۰۰ تومان برآورد گردیده و نرخ تورم سالانه مرکز آمار در خردادماه ۴۷/۶ درصد اعلام شده و از سویی هزینه تمام شده گندم وارداتی در بنادر با لحاظ تمام هزینه های جانبی و ارز نیمایی ۲۸۵۰۰ تومان، برابر ۱۳۹۷۸ تومان اعلام گردیده که با احتساب نرخ دلار براساس حواله های ارزی سایر محصولات در میانه تیرماه ۱۴۰۲ (به ازای هر دلار ۳۷۵۱۱ تومان) قیمت تمام شده محصول وارداتی به میزان ۱۸۴۰۰ تومان برآورد می گردد، با این حال قیمت خرید تضمینی گندم توسط شورای قیمت گذاری برای سال زراعی آتی، صرفاً با ۳۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل، به نرخ ۱۵۰۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم گندم مصوب و اعلام گردیده است.^۲

۲- مطابق با بررسی های صورت گرفته در کمیسیون، علی رغم اعلام قیمت خرید تضمینی به نرخ ۱۵۰۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم گندم برای سال زراعی جاری، حدوداً تا تاریخ ۲۹م تیرماه، وزارت جهاد اقدام به خرید گندم کشاورزان به قیمت ۱۱۵۰۰ تومان به عنوان علی الحساب نموده است. لازم به ذکر است پس از پیگیری های مجلس شورای اسلامی در طی هفته های اخیر، هم اکنون نرخ خرید تضمینی به قیمت مصوب ۱۵۰۰۰ تومان اصلاح گردیده است. لذا براین اساس، مجموع مطالبات گندمکاران به میزان ۱۱۱ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان برآورد می گردد که براساس گزارش های واصله تاکنون ۵۰ درصد از این مطالبات با تأخیر یک ماهه پرداخت گردیده است.

۳- به استناد تبصره (۲) مصوبه ۲۴م بهمن ماه سال ۱۴۰۱ شورای قیمت گذاری محصولات کشاورزی^۳ با موضوع تعیین مجری و سازو کارهای اجرایی خرید تضمینی محصولات اساسی کشاورزی در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲، شرکت

^۲ لازم به اشاره است بنابر اظهارات برخی از اعضای شورای قیمت گذاری در خصوص نحوه نهایی شدن قیمت در این شورا، علی رغم رأی اکثریت مبنی بر قیمت ۱۶ هزار تومان، صورتجلسه بر مبنای ۱۵ هزار تومان تنظیم شده است.

^۳ به شماره ۰۲۰/۴۲۷۹۰.

مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران و سازمان مرکزی تعاونی روستایی ایران مکلف می باشند بهای کشاورزان گندمکار را طی ۲۴ ساعت از زمان تحویل پرداخت نمایند. از سوی دیگر به استناد بند (ب) ماده (۳۱) قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف به انجام به موقع خرید تضمینی محصولات کشاورزی و در صورت وقفه در پرداخت خرید تضمینی مکلف به جبران خسارت ناشی از تأخیر در نظام بانکی می باشد که مطابق با ارزیابی های کمیسیون و آنچه در بالا ذکر گردید، این تکالیف قانونی محقق نشده است.

۴- انباشت بیش از تقاضای برنج و رکود در بازار این کالا در سال ۱۴۰۱ و ادامه دار شدن آن در سال جاری را می توان متأثر از دو عامل دانست: ۱- افزایش بی رویه قیمت برنج در سال ۱۴۰۰ که به دلایلی همچون کاهش تولید برنج داخلی در آن سال به علت خشکسالی، اتخاذ سیاست افزایش دوره ممنوعیت واردات در همان سال و افزایش بهای تمام شده تولید هر کیلوگرم برنج رخ داده بود که نتیجتاً کاهش توان خرید مصرف کننده برنج را در پی داشت. ۲- سیاستگذاری در جهت کاهش تبعات احتمالی ناشی از مناقشات منطقه ای و تأثیر تحریم های خارجی در وضعیت ذخایر استراتژیک کشور که عمدتاً این سیاستگذاری با اتخاذ رویکرد افزایش واردات در سال ۱۴۰۱ همراه بود، علی رغم آن که در آن سال تولید داخلی از وضعیت نسبتاً مناسبی برخوردار بوده است.

در همین راستا، مطابق با بررسی های کمیسیون، علی رغم آن که انباشت محصول برنج در مبادی های تولید و مصرف در طی هفته های اخیر، بازار برنج کشور را با تنزل قیمت مواجه کرده است که در برداشت اولیه، این وضعیت در راستای منافع مصرف کننده خواهد بود اما از سوی دیگر این رویداد را می توان با عنایت به افزایش ۵۰ تا ۶۰ درصدی هزینه های تولید، به عاملی برای زمینه سازی فعالیت واسطه گران و دلالان و در نهایت به ضرر منافع کشاورزان دانست. پرواضح است که چنین وضعیتی حاکی از عدم برنامه ریزی دقیق دستگاه های متولی در تنظیم بازار این کالای پر مصرف در کشور می باشد.

۵- به استناد ماده واحده قانون تضمین خرید محصولات اساسی، مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۲۱، دولت موظف است به منظور حمایت از تولید محصولات اساسی کشاورزی و ایجاد تعادل در نظام تولید و جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی و ضرر و زیان کشاورزان، همه ساله خرید محصولات اساسی کشاورزی منجمله گندم و برنج را تضمین نماید. همچنین به استناد مواد (۱) و (۲) قانون اصلاح خرید تضمین محصولات اساسی-مصوب سال ۱۳۹۹، شورای قیمت گذاری موظف به تعیین قیمت خرید تضمینی با لحاظ معیارهای ۴ گانه مندرج در قانون و آن هم حداکثر تا پایان تیرماه سال زراعی می باشد. خاطرنشان می سازد مطابق با ماده (۳) همین قانون، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات مصوب مربوط به خرید تضمینی محصولات کشاورزی را در قالب بودجه سالانه همزمان با خرید محصولات مذکور ۱۰۰٪ تخصیص دهد. بررسی های کمیسیون حاکی از عدم اجرای تکالیف قانونی مذکور در خصوص محصول برنج و گندم به عنوان دو قلم از مهم ترین کالاهای اساسی کشور

توسط دستگاه های مسئول می باشد که بدیهی است نتیجه آن رخداد وضعیت نابسامان کنونی در زنجیره تولید و عرضه این کالاها در کشور است.

❖ بخش سوم: جمع بندی کمیسیون

۱- به استناد مفاد قانون بودجه سال ۱۴۰۲، از محل ردیف ۱۵ جدول مصارف تبصره ۱۴ و نیز جزء (۶) بند (الف) همین تبصره با عنوان "منابع حاصل از حذف خانوارهای غیرمشمول"، حدوداً مبلغ ۱۰۲ هزار میلیارد تومان منابع با عنوان "یارانه نان" پیش بینی شده است. این درحالی است که با در نظر گرفتن خرید حداقل ۸/۵ میلیون تن گندم در سال زراعی جاری و با احتساب قیمت خرید تضمینی اعلامی ۱۵ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم گندم، نیاز به مبلغی بالغ بر ۱۲۸ هزار میلیارد تومان می باشد که این رقم، ۲۶ هزار میلیارد تومان بیشتر از اعتبار پیش بینی شده در قانون است. لذا لازم است در اسرع وقت، تدابیر لازم در جهت تأمین منابع مورد نیاز از طرق مختلف، از جمله ارائه لایحه اصلاحی قانون بودجه سال ۱۴۰۲ اتخاذ گردد.

۲- مطابق با بررسیهای صورت گرفته در کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست، وزارت جهاد کشاورزی طرح و مدل مصوب اجرایی مناسبی که دربردارنده مباحث زیربنایی، تحقیق و پژوهش در زمینه به زراعی و به نژادی، بازرگانی و تنظیم بازار، صادرات و صنایع تکمیلی در حوزه محصولات راهبردی و استراتژیک برنج و گندم باشد ارائه نموده است. لازم است در اسرع وقت اقدامات لازم در این خصوص با هدف ساماندهی ریشه ای بازار تولید و مصرف این محصولات در کشور صورت گیرد.

۳- با توجه به ارائه آمارهای متفاوت از میزان انباشت برنج مازاد در مبادی تولید و نزد کشاورزان، لازم است در اسرع وقت سامانه ای برای خوداظهاری کشاورزان مشمول در این خصوص ایجاد و اطلاع رسانی لازم برای مراجعه به این سامانه صورت گیرد. بدیهی است این اقدام امکان برآورد دقیق میزان انباشت برنج مازاد با هدف اتخاذ تصمیمات بهینه را میسر خواهد کرد.

۴- از آن جاییکه که اجرایی شدن مقررات استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۷ تحت عنوان "برنج-ویژگی ها و روش های آزمون" که شامل اعمال یک سلسله استانداردهای اجباری بر واردات و صادرات محصول برنج می باشد با هدف ایجاد بسترها و زیرساخت های لازم برای اجرا، به استناد مصوبه ۱۱۵ شورای عالی استاندارد از سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۶ به مدت ۵ سال متوقف شده است پیشنهاد می گردد تا با هدف جلوگیری از اختلاط انواع برنج های کم کیفیت با برنج های مرغوب و افزایش کیفیت برنج تولید داخل و از سوی دیگر ایجاد زمینه صادرات مازاد تولید

این کالای اساسی به ویژه به کشورهای همجوار، مکانیزم های تشویقی لازم برای اجرای داوطلبانه استانداردهای مذکور، توسط کشاورزان و سایر ذی نفعان موثر در زنجیره غذایی محصول برنج در نظر گرفته شود.

۵- یکی از مهمترین شاخص های بررسی میزان کارآمدی سیاستگذاری های صورت گرفته در بخش کشاورزی، شاخص "میزان برداشت در هر هکتار" یا "عملکرد تولید در هر هکتار" می باشد. مطابق با بررسی های صورت گرفته در کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست، اختلاف زیاد این پارامتر در خصوص اغلب محصولات کشاورزی تولیدی کشورمان با بسیاری از کشورهای دنیا، نشان از عدم اتخاذ سیاست های بهینه توسط متولیان در افزایش بهره وری حوزه کشاورزی دارد.

۶- خرید تضمینی دولت با قیمت مناسب در حوزه کالاهای اساسی به ویژه برنج و گندم مطابق با تکالیف قانونی، گسترش چتر بیمه محصولات کشاورزی و کاهش نقش دلان و واسطه ها و برنامه ریزی دقیق برای واردات فقط در صورت نیاز واقعی کشور، منجر به افزایش انگیزه کشاورزان و تقویت بنیان کشاورزی، زمینه ساز خودکفایی در تولید و جلوگیری از قاچاق این محصولات خواهد شد. در همین راستا لازم است استفاده از شیوه هایی همچون بهبود نظام آبیاری، انجام عملیات به نژادی و توسعه تولید دانش بنیان با هدف افزایش تولید محصولات زراعی در واحد سطح صورت پذیرد.

سخن پایانی :

نتایج کلی بررسی های کمیسیون حاکی از آن است علی رغم آنکه کشور با شرایط دشواری که از تحمیل تحریم های ناجوانمردانه خارجی و نیز تبعات اجتناب ناپذیر مناقشات منطقه ای به وجود آمده مواجه می باشد، اما در طی ماه های اخیر، اقدامات مناسبی توسط دولت محترم در راستای تأمین امنیت غذایی کشور صورت پذیرفته است که جای تشکر دارد. اما با این حال از دولت محترم انتظار می رود تا در راستای تأمین منافع و رضایتمندی کشاورزان گام های موثرتری برداشته شود. خاطرنشان می سازد کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست نیز ضمن رصد مستمر اقدامات صورت گرفته در رفع چالش های موجود، اعلام آمادگی خود برای ارائه هرگونه مساعدت به دولت و به ویژه وزارت جهاد کشاورزی را اعلام می دارد. و من الله توفیق

---

^۴ به عنوان نمونه برخی از گزارش ها حاکی از میزان برداشت گندم در آمریکا برابر ۴/۴۸ تن در هکتار (طی سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰) بوده است در حالی که میزان برداشت گندم در ایران به طور متوسط حدود ۲ تن در هکتار می باشد.